

Utrechts Programma Landelijk Gebied

Wat is het en waarom doen we het?

11 april 2024

Wat is het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG)?

Utrecht is een provincie om trots op te zijn.

Prachtige natuur- en recreatiegebieden, historische polderlandschappen, centrale ligging en mooie kunst en cultuur

Grote uitdagingen want,

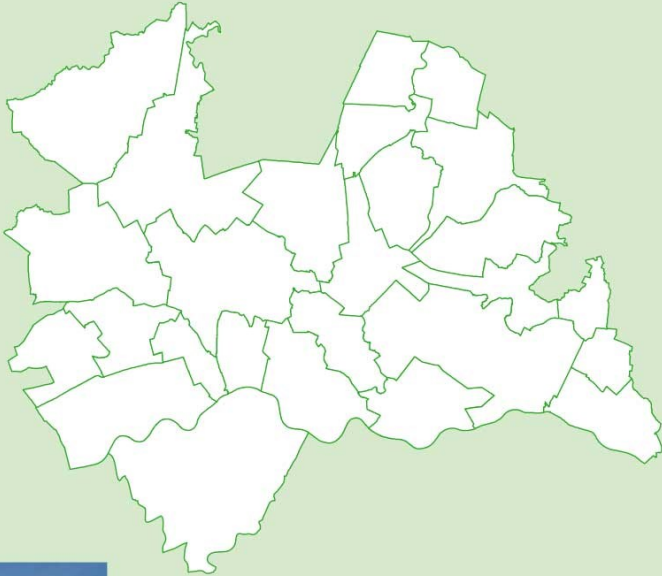
- verschraling van natuur en biodiversiteit
- stikstof en broeikasgassen
- water- en bodemkwaliteit

De urgentie is groot om te werken aan een toekomstbestendig landelijk gebied.

Werken aan Utrechts programma: het UPLG

- Juli 2023: concept-*Utrechts Programma Landelijk gebied* (UPLG)
- Doelen 2030 bereikt in landelijk gebied en verder naar 2050
- En een belangrijk extra doel toegevoegd: **een goede toekomst voor onze boeren**
- Sluit goed aan bij Gemeentelijke Omgevingsvisie vanuit o.a. gemeente Woerden

Landelijke afspraken: Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG)

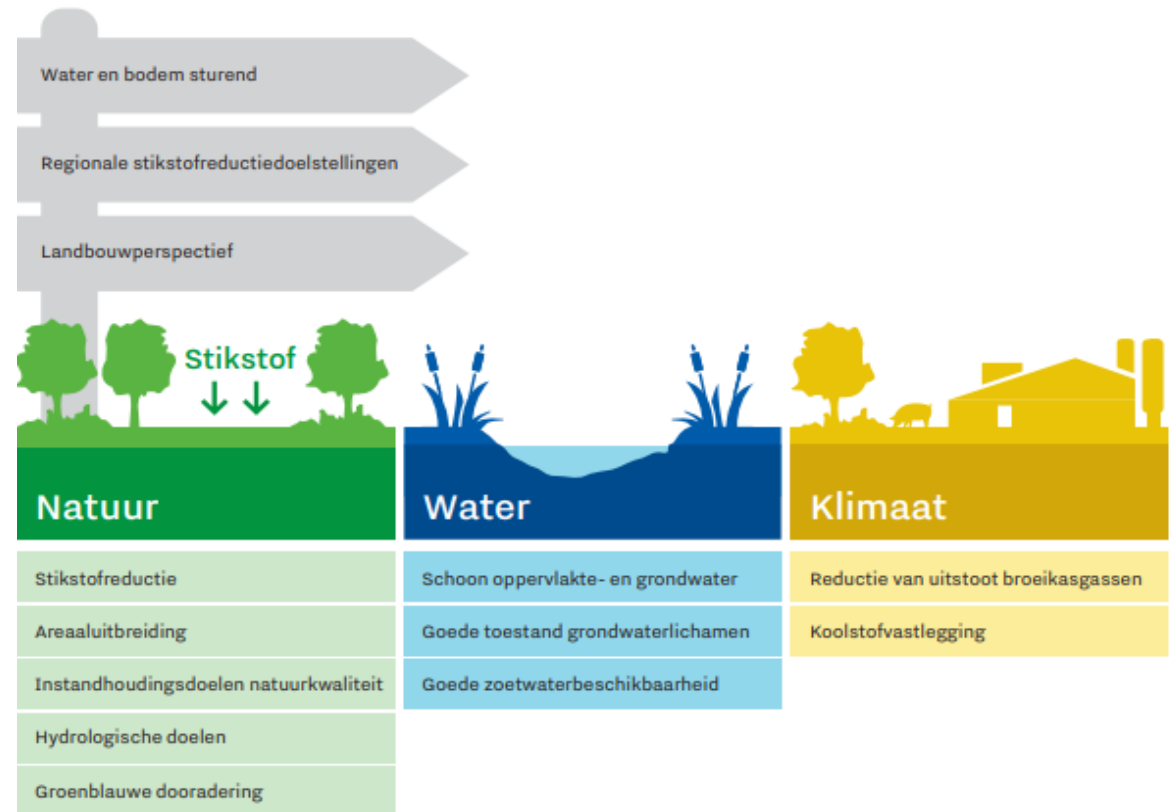
UPLG is uitwerking van het NPLG, met (inter)nationale afspraken over:

- Doelen voor de natuur
- Doelen voor water
- Doelen die te maken hebben met het klimaat

Samen bepalen we **hoe** die doelen te bereiken

Hier kunnen we geld voor krijgen

Om te werken we aan een gezonde, vitale leefomgeving, schoon water en een robuuste natuur en toekomstbestendige landbouw

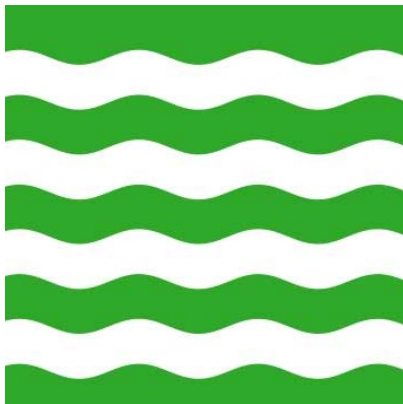

Onze uitgangspunten

Aan de slag met wat nodig is voor een toekomstbestendige provincie

Hoe? Dat ligt nog niet vast, gezamenlijk met u en andere betrokkenen

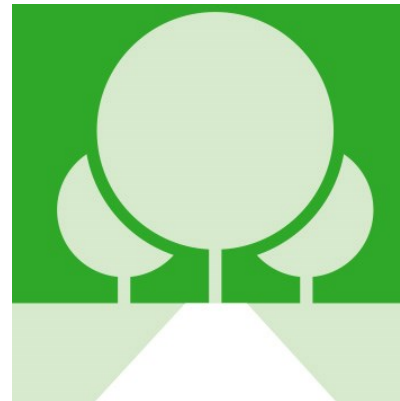
Onze uitgangspunten *structurerende principes*

1. Voldoende en schoon water

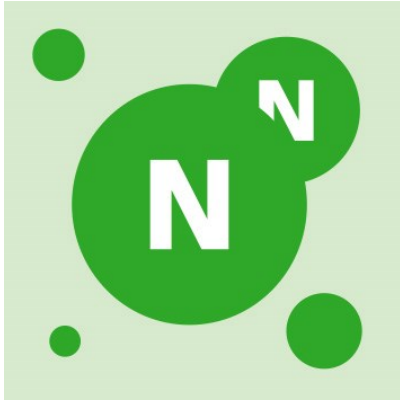

**2. Inspelen op
klimaatverandering**

**3. Kwaliteit van de natuur
verbeteren**

Onze uitgangspunten

4. Minder stikstofuitstoot

6. Minder broeikasgassen uit veehouderij (methaan)

5. Duurzame landbouw

7. Aansluiten bij andere projecten van de provincie

Maatregelpakketten proces

- Juli 2023   Eerste versie van 6 maatregelpakketten bijlagen concept UPLG
- Februari 2024   Besluit Tweede Kamer: €1,28 miljard beschikbaar
                          Utrecht: *indicatief* € 284 miljoen
- 1 april 2024   Definitieve maatregelpakketten ingediend
- Juli 2024:   Verwachte toekenning van de middelen, dan ook *webinar* voor gebiedspartners

Relevante/opgenomen maatregelen voor gemeente Woerden (1)

In de maatregelpakketten vragen we financiering voor onder andere:

- Levendige Boerensloten (MP1)
- Maatregelen voor veenweiden via gebiedsprocessen (MP2):
  - verhogen grondwaterstanden
  - aanleg natuurvriendelijke oevers
  - ontwikkelen kruidenrijke graslanden
  - aanpassen watersysteem
  - versterken kennis en innovatie

Relevante/opgenomen maatregelen voor gemeente Woerden (2)

- Stikstof reducerende maatregelen (MP₄)
Voorstel regeling en precieze voorwaarden nog uit te werken
  - overgangszone rondom Natura-2000
  - blijft agrarisch, wel extensief grondgebruik met gebruiksbependingen
- Landbouwmaatregelen (MP₃)
  - Utrechtse Monitor Duurzame Landbouw (UMDL)
  - Voer en management maatregelen
  - Vraagbaak landbouw (één loketfunctie)

Voor meer info: zie [deze link](#)

Sociaaleconomische Impact Analyse (SEIA)

Onderdeel van het UPLG

Maatregelen kunnen grote impact en (neven)effecten hebben voor de brede welvaart in het landelijk gebied

Langjarig traject dat naast het UPLG-proces blijft bestaan

Maatwerk per gebied: de gebiedsgerichte aanpak

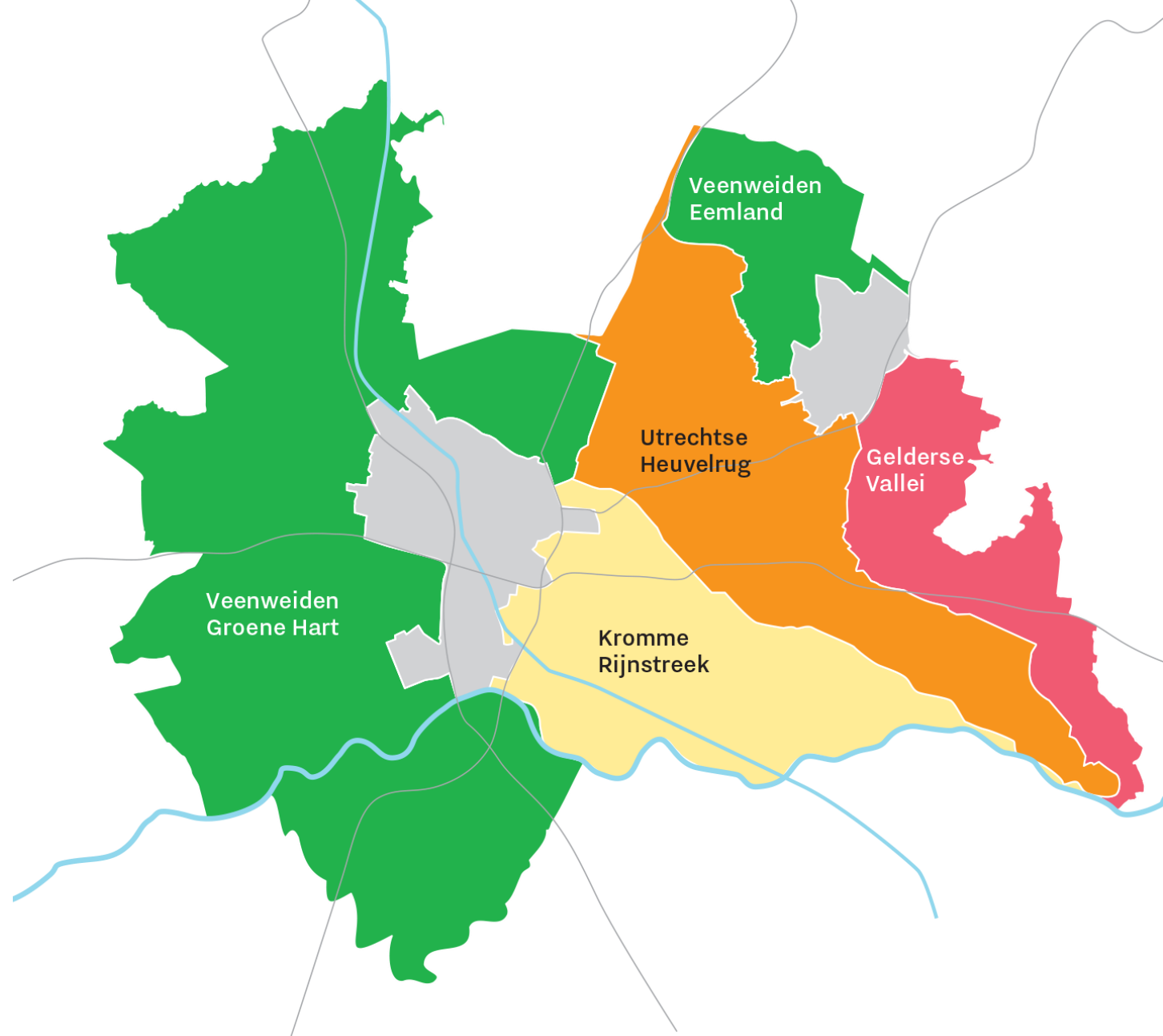
Vijf landschapstypen met eigen uitdagingen

- Veenweiden (Groene Hart en Eemland)
- Utrechtse Heuvelrug
- Gelderse Vallei
- Kromme Rijnstreek

Provincie verdeeld in negen deelgebieden

We werken gebiedsgericht:
gebiedsgerichte aanpak.

Voor het gebied met het gebied

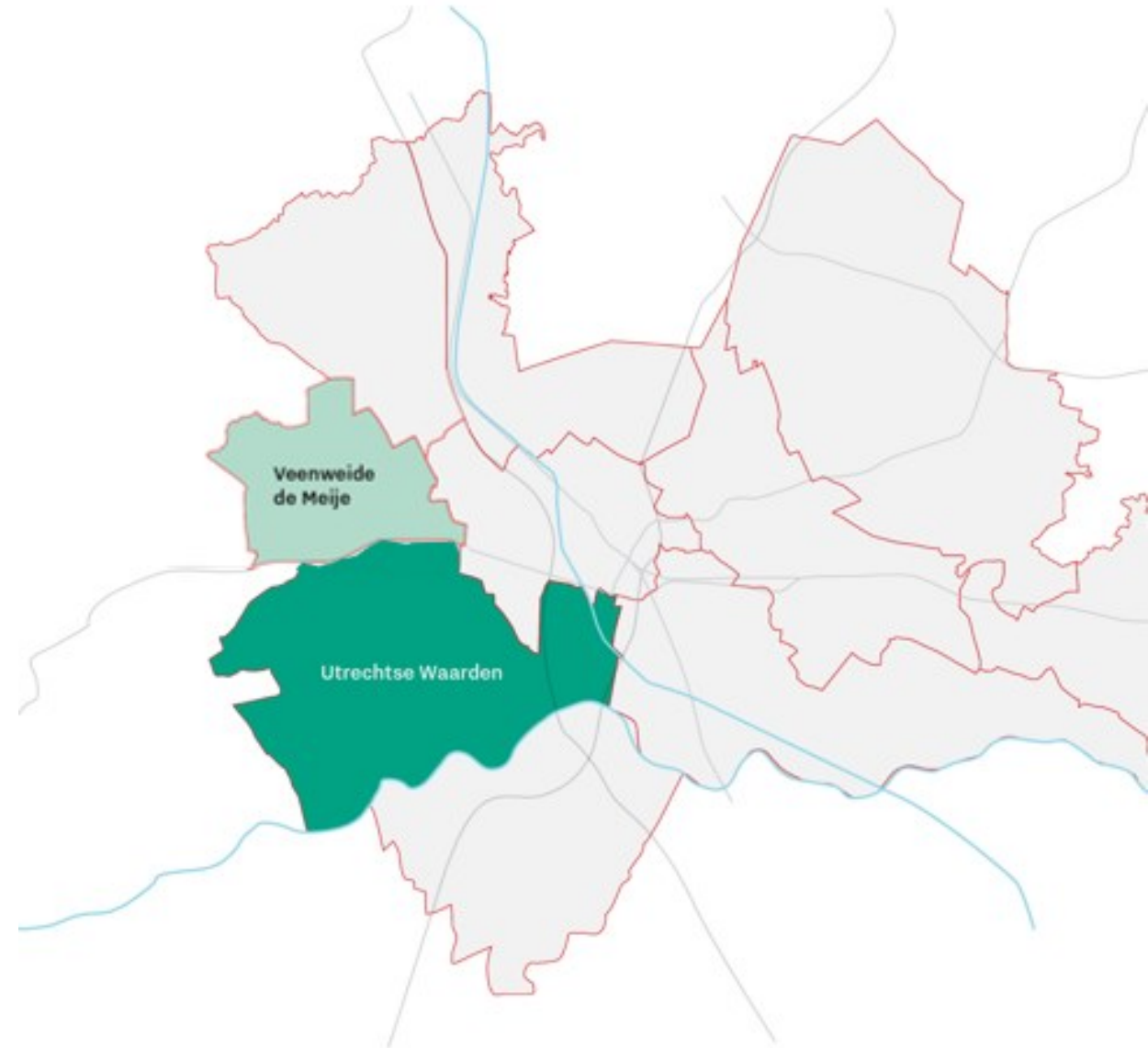
De gemeente Woerden

Heeft landelijk gebied in

- Deelgebied 'Veenweide de Meije' (grondgebied gemeente Woerden, boven de A12)
- Deelgebied 'Utrechtse Waarden' (onder de A12 bij Harmelen, Polder Bijleveld en Reijerscop)

Parallele processen:

- Uitgangspuntennotitie Gemeente Woerden
- GGA-Nieuwkoop (PZH)
- Ontwikkelperspectief Groene Hart

Gebiedsagenda's

- Gezamenlijk aan de slag voor een toekomstbestendig landelijk gebied
- Per deelgebied een gebiedsagenda
- Kaders voor specifiek het deelgebied
- Het proces verder uitlijnen
- Gebiedsagenda *samen* met gebiedspartners vormgeven
- Vertaling naar het deelgebied met de bottom-up polderprocessen

Hoofddoelen landelijk gebied gemeente Woerden

Gebiedsspecifieke en provinciebrede UPLG-
doelen

- Provinciebreed streven naar:
  - Verduurzaming landbouw en stimuleren van verdienmodellen
  - Reductie ammoniakemissie
  - Reductie methaanemissie veehouderij
  - Reductie emissies uit nieuwe (natte) natuur

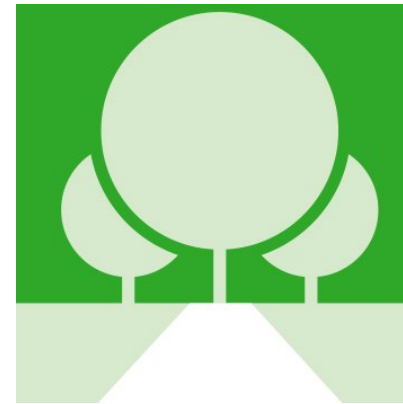
Doelen samen met betrokkenen in het
deelgebied verder uitwerken tot concrete
doelstellingen

Gebiedsspecifieke doelen gemeente Woerden

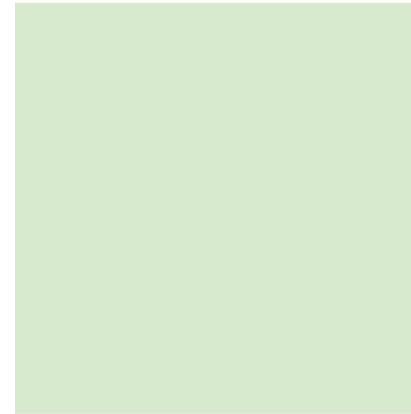
Gebiedsspecifieke doelen:

- **Klimaat**
  - Voor de veenweiden is het van belang de bodemdaling te remmen en daarmee ook de CO₂ uitstoot te reduceren
- **Water (Water – en bodemsturend, zie presentatie HDSR)**
  - Regionaal meer water vasthouden en bufferen
  - Verhogen van de waterkwaliteit (KRW)
- **Natuur (zie presentatie Natuur)**
  - Stikstofreducerende maatregelen voor Natura-2000 gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck
  - Vogel Habitat Richtlijn (VHR) die voornamelijk in de veenweiden gerealiseerd zal worden
  - Realiseren van Groen-Blauwe Dooradering (GBDA)

Rol van de gemeente

- Dicht bij de inwoners; een belangrijke positie om te verbinden en stimuleren, met name in de gebieds- en polderprocessen
- De gemeente is een zeer belangrijke samenwerkings- en sparringpartner in de uitdagingen voor het landelijk gebied
- Uitvoering van polderplannen mogelijk maken door vergunningverlening; VAB beleid; omgevingsplannen
- Gebiedsagenda biedt ruimte voor koppelkansen

Hoe gaan we aan de slag?

- Samenwerking met gebiedspartners in bottom-up polderprocessen
- Open en transparant op basis van vertrouwen
- Belangrijke instrumenten: verkenning, grondbank, doelenbank, kavelruil, RO, inzet experts
- Duidelijkheid over regelingen en vergoedingen
- Geld
- Onderzoek en monitoring

Waar we nu al op inzetten

- Vraagbaak landbouw
- Utrechtse Monitor Duurzame Landbouw (UMDL)
- Relatiebeheerders
- Plattelandscoaches
- LAMI nieuwsbrief
- Starten van en aanhaken bij lopende polder- en gebiedsprocessen
- Geld/middelen aangevraagd bij Rijk voor o.a. opschaling UMDL, ANLb en ondernemersplannen
- Onderzoek en pilots

Samen aan de slag voor een vitaal landelijk gebied Woerden

- Onze aanpak is altijd gericht op samenwerken
- Samenwerken met agrariërs, met inwoners van het landelijk gebied, met belangenorganisaties en natuurbeheerders en met andere overheden (gemeenten, waterschappen en onze buurprovincies)
- Ook in Woerden, voortbouwend op de jarenlange samenwerking die we in Utrecht kennen in het landelijk gebied
- Een sterk landelijk gebied, natuurlijk in balans

Meer informatie, vragen of ideeën?

Volledige UPLG:

[Download](#)

Verkorte versie:

[Download](#)

E-mail:

landelijkgebied@provincie-utrecht.nl

